

FRONTRUNNER EXAM

DARASA LA SITA 2021

KISWAHILI

(6)

FRONTRUNNER 007

Time: 1 Hour 40 Minutes

KISWAHILI
SEHEMU YA A:
LUGHA

SOMAKWAMAKINIMAA GIZO YAFUATAYO

Muda: Saa 1 Dakika 40

- Umepewa karatasi hii ya maswali na karatasi ya kujibia. Karatasi hii ina maswali 50.
- Ikiwa utataka kuandikachochoote ambacho sijibu andika katika karatasi hii
- Ukisha chagua jibu lako lioneshe katika **KARATASI YA MAJIBU** na wala siyo katika karatasi hii ya maswali.

Soma kifungu kifuatacho. Kina nafasi 1 mpaka 15. Kwaka kila nafasi umepewa majibu manne hapo. Chagua jibu [ifaalo zaidi kati ya] ale uliyopewa.

Ajali _____} _____ zinazotokea nchini zina kinga. Ni _____? _____ ajali itokee pasi na mwenye makosa. Ukilimiulika suala _____ kwajicho pevu utaona kuwa kinga ya ajali _____. Tuach _____? _____ za kudai kuwa ajalifulani _____ 6 _____ na ndiyo maana ilitokea. _____" _____ madereva _____? _____ hawazingatii sheria za barabarani. _____ wale wanaozingatia hawawasuti _____ 10 _____ wasiozingatia. Wakati wa kulamiana umepita _____. Magari _____ 1 _____ mabovu _____ 12 _____. Yule atapatikana na _____ 1 _____ barabarani asimlaumu _____ + _____ ila yeye mwenyewe. Si wajua _____" _____?

A.	B.	C. vingi	D.
1. mingi	nyingi	vyema	mengi
2. muhali	rahisi	zima	wepesi
3. nzima	mzima	kiko	kizima
4. ziko	liko	busara	iko
5. fikira	wazo	isingezuilika	wazimu
6. ingezuilika	ingezuiwa	Kinyumena	lisingezuilika
7. miongoni mwa	Baadhi ya	wangu	Pamojana
8. zetu	wetu	Ati	yetu
9. naye	Nami	wenzako	Nao
10. wenzangu	wenzao	lolote	wenzetu
11. yote	zote	yavutwe	lote
12. yapigwe marufuku	yapigwe vita	gari	yalaaniwe
13. shanyingi	karandinga	yeyote	katara
14. yoyote	wowote		sote
15. A mpanda ngazi hushuka			

B. kwenye nyumba wakulungo sihimili vishindo

C. masiba walikuja pia hauna kilio

D. yote yang'aaoye si dhahabu

Kutoka swali la 16 mpaka 30, chagua jibu lililo sahihi.

16. Chagua usemi wa taarifa ulio sahihiwa.
"Mgonjwa anatibiwa sasa," muuguzi alisema.
A. Muuguzi alisema kuwa mgonjwa anatibiwa wakati huo.
B. Muuguzi alisema kuwa mgonjwa alikuwa akitibiwa wakati huo.
C. Muuguzi aliuliza iwapo mgonjwa angetibiwa wakati huo.
D. Muuguzi alisema mgonjwa anatibiwa sasa.
17. Eleza matumizi ya kiambishi "ji" katika sentensi ifuatayo: **Nilijiuliza maswali mengi kuhusiana na maisha yangu.**
A. Kuonyesha nafsi
B. Kuonyesha hali
C. Kuonyesha ukubwa
D. Kuonyesha mtendaji
18. Chagua jibu lenye vyombo vya usafiri majini pekee
A. Purtangi, nchoro, pantoni
B. Rukwama, shangingi, daladala
C. ~~Alis~~ ~~Alas~~ ~~da~~
D. Kiberenge, nyambizi, manowari
19. Andika kinyume cha; Baada ya sherehe, wageni walitawanyika
A. Baada ya sherehe, wageni walijumuika
B. Kablaya sherehe, wenyeji walijumuika
C. Kabla yasherehe, wageni walijumuika
D. Baada ya sherehe, wenyeji walijumuika
20. 'Si vizuri kumdharau mtu kwa kumtazama tu, huenda akafanya makuu usiyoarnini.' Ni methali gani inayofaa maelezo haya?
A. Heri jirani kuliko ndugu wa mbali
B. Mkulima halaumu jembe lake
C. Mcheka kilema huzaa kilema
D. Usione wembamba wareli, garimoshi hupita
21. Chagua kivumishi katika sentensi ifuatayo;
Wanafunzi watatu walifika shuleni mapema.
A. watatu   B. wanafunzi

22. Wingi wa; Ananipenda nami ninampenda, ni
A. Wananipenda nasi tunampenda
B. Wanatupenda nasi tunawapenda
C. Ninawapenda nao wananipenda
D. Tunawapenda nao wanatupenda
23. Sentensi gani sahihi kisarufi?
A. Shoka limekata mti.
B. Pualimevujadamu.
C. Zuliaimetandikwasakafuni.
D. Jua imechomoza.
24. Chagua sentensi iliyotumia tashbihi
A. Nguo ya mhubiri huyo ni theluji
B. Mwanamke Yule alilewa chakari baada ya kunywa pombe
C. Usipooga utanuka mithili ya beberu
D. Mwizi alipiga mbio alipowaona askari
25. Akisami hii kwamaneno ni, /,
A. Thumuni sita   B. Thuluthi sita
C. Sudusi nane   D. Tusui nane
26. Jawabu gani linaloonyesha nomino iliyoundwa kutokana na sifa?

Sifa	Nomino
A. Pika	Mpishi
B. Chafu	Mchafu
C. Pana	Upana
D. Safari	Usafiri

C. mapema   D. walifika

27. Kitendawili "Nikitembea yuko, nikiirmbia yuko, nikiingiandani hayuko," jibu lake ni
A. Mwangaza   B. Kivuli
C. Mwangwi   D. Upepo
28. Mtoto wa ndugu yako utamwita _____
A. Mpwa   B. Mkoi
C. Binamu   D. Mjukuu
29. Kipindi cha miaka kumi huitwa **a**____ A.
karne   B. juma C.
mwongo   D. mwezi
30. Irabu za alfabeti ya Kiswahili ni _____ kwajumla.
A. 10   B. 25   C. 30   D. 5

Kiswahili6

Soma h@bari kisha uiibu masw Zi3I- 4(

Vita vilikuweco tangu miaka ya zamani. Watu walipigana kwa sababu mbalimbali. Pengine walikuwa wakii tetea mali yao. Kuna waliopigana kwa sababu ya kutaka kuonyesha nguvu zao.

Katika vita hivyo vya zamani, silaha zilizokuwa zikitumika sana kama mishale na uta, mikuki, ngao na hata panga. Baadaye kukaundwa silaha hatari zaidi. Chache zinaweza kuangamiza miji hata na nchi.

Vita havina faida bali hasara tupu. Madaraja huvunjwa, majumba hubomolewa, mashamba humalizwa na roho hupotezwa. Vita vikimalizika basi akina mama na watoto ndio wanaohangaika zaidi. Hupatikana wajane na mayatima kwa wingi kupita kiasi. Kwa nini basi matatizo hayamalizwi kwa njia ya mazungumzo na majadiliano? Kwa nini kuwakosesha watoto nafasi ya kusoma kwa sababu ya vita?

Msumbiji, Sudan, Liberia, Zaire na Rwanda ni kati ya nchi zilizopoteza miaka mingi katika vita.

31. Neno gani lina maana kinyume cha vita?
A. Manowari   B. Mchezo
C. Kicheko   D. Amani
32. Katika vita vya zamani, silaha zilizokuwa zikitumika sana si kama
A. Mishale na uta
B. Mikuki na ngao
C. Makombora na manowari
D. Panga na mikuki
33. Silaha za kisasa zilizotajwa ni ngapi?
A. Tatu   B. Mbili
C. Nne   D. Nane
34. Neno gani lina maana ya: Mtoto ambaye wazazi wake wamefariki?
A. Mjane   B. Yatima
C. Maiti   D. Mauti
35. Ni nani wanaopata taabu zaidi baada ya vita?
A. Akina mama na wazee
B. Kina baba na watoto
C. Akina mama na watoto
36. Nchi ngapi zimetajwa kuwa zimepigana kwa mudamrefu?
A. Tatu   B. Sita
C. Nne   D. Tano
37. Vita vilikuweco tangu lini?
A. Zamani   B. Juzi
C. Mwakuliopita   D. Samani
38. Ni kweli kusema kwamba
A. Vita havina faida
B. Vita vina faida
C. Vita ni nguvu
D. Vita ni vitamu
39. Kulingana na kisa hiki _____
A. Vita ni njia ya mazungumzo na majadiliano
B. Vita huleta manufaa
C. Baada ya vita hupatikana wajane na mayatima kwawingi
D. Vita huleta maendeleo
- D. Hatujaambiwa

40 Hadithi hii inatufunza

- A. Dawa ya moto ni moto
- B. Vita havina macho

- C. Mwenye macho haambiwi tazama
- D. Mwenye nguvu mpishe

Kiswahili 6

Read the passage below and answer questions 41- 50

Matatu ni jina linalotimbiwa kwa magari madogo ya kuwasafirisha abiria. Jina halisi linalofaa kuitwa magari haya ni matwana. Lakini kwa vile nauli ya magari hayo ilikuwa mapeni matatu yalipoanza, jina likafifia. Jinajingine maarufu la matatu ni daladala.

Magari a matatu yana faida zake na hasara. Watu wengi katika miji mikubwa kama vile Nairobi, Mombasa, Kisumu na miji mingine, huyatumia kusafiria. Huwawezesha kwenda kazini asubuhi na kurudi nyumbani jioni. Watu wengi huyapenda matatukwa sababu husafiri haraka na wanapoyatumia hawachelewi kufika kazini. Tena huwashukishia karibu na maskani yao badala ya kuwapeleka katika vituo maalum. Kwa matatu, popote ni kituo.

Watu wanaosimamia matatu hujipatia pesa chungu nzima kwani ni biashara kubwa. Madereva na utingo wa magari haya huweza kijipatia pesa za kuyaendesha maisha. Lakini magari haya yana ila zake.

Mara nyingi magari ya matatu huendeshwa na madereva ambao hawana leseni za kuendesha magari. Kwa hivyo husababisha ajali nyingi ambazo huwauwa watu wengi. Isitoshe, matatu hujaza watu sana na kuwafanya abiria wakose hewa safi. Baadhi ya magari ya matatu ni makuukuu na huwa ni hatari kwa maisha ya wasafiri.

Kwa sahabu ya ila hizi, serikali imeanza mpango wa kuyasaka matatu ambayo hayafuati taratibu zilizowekwa. Madereva w: matatu wanaokosa kufuata sheria za barabarani huchukuliwa hatua kali. Ni vyema sisi sote kama wananchi wazalendo tuiunge serikali mkono ili maisha ya biia ycsiwe hatarini.

41. Jina maarufu la matatu ni _____ A. Matwana B. Daladala C. Matatu D. Basi 42. Malipo ya usafiri kwa matatu ni _____ A. pesa B. nauli C. kivuko D. koto 43. Magari ya matatu A. hayana manufaa kwa watu B. yana hasara na faida C. huwafaa walioyanunua pekee D. yana faida pekee 44. Watu wengi huyapenda matatu kwa sababu _____ A. huwawezesha kushukia karibu na kwao B. huwa na muziki ndani C. hujaa upesi D. hayasababishi ajali 45. Kwa sababu ya kubeba watu wengi magari ya matatu huwafanya abiria _____	46. Magari mengi ya matatu ni _____ A. mapya B. makuukuu C. makubwa D. ya kuwafurahisha wasafiri 47. Hatari kubwa ya magari ya matatu ni _____ A. husababisha ajali B. kuwaibia abiria C. kuwapeleka abiriambio D. kuwapeleka abiria safari ndefu 48. Neno jingine lenye maana sawa na ila ni _____ A. taabu B. shida C. uzuri D. kasoro 49. Msaidizi wa dereva katika matatu ni _____ A. abiria B. tajiri C. utingo D. leseni 50. Kichwa kifaacho taarifa hii ni _____ A. Magari B. Usafiri

---

A. wafurahi
C. wakose hewa safi

B. watete
D. wayapende

C. Mawasiliano

D. Matwana